

03 mar 2012

Δj2 Nr. 179

A V I Z

la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 392 din 24.02.2012)

Direcția juridică a examinat în mod prioritar proiectul de lege specificat în titlu, conform art. 54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele considerente.

Proiectul legii menționate a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr. 112 din 21.02.2012, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Scopul proiectului de lege, potrivit notei informative este ameliorarea activității sistemului judecătoresc și a organelor sale de autoadministrare, sporirea transparenței procesului de înlăptuire a justiției și de luare a deciziilor de către organele de autoadministrare a autorității judecătorești, ceea ce va contribui la promovarea și implementarea unor proceduri mai riguroase pentru selectarea și cariera judecătorilor, asigurarea compatibilității cadrului legislativ și instituțional național cu standardele internaționale și regionale în domeniul funcționării sistemului judecătoresc, eficientizarea și creșterea gradului de transparență a sistemului judecătoresc, crearea suportului legislativ pentru introducerea funcțiilor de administrator al instanței judecătorești și asistent judiciar, care va contribui la sporirea profesionalismului și calității actului de justiție.

1. La art. I sunt mai multe obiecții, astfel, prevederea de la pct.7 care completează art. 16 din Legea nr. 514-XIII din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească cu alin. (6), este contrară prevederilor art. 19 lit. a) din Legea nr. 780/2001 care prevede că, fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat, deoarece nu va fi clar în ce cazuri funcțiile președintelui instanței judecătorești, în cazul survenirii vacanței funcției, vor fi exercitate de către vicepreședintele sau de către judecătorul instanței judecătorești cu cea mai mare vechime în muncă în instanța respectivă.

Pct. 17 din proiect propune excluderea art. 26, 27 și 28 din Legea nr. 514/1995. Ca rezultat capitolul 2 din Legea menționată va conține doar art. 25. Considerăm că autorii urmează să revadă modificările sus indicate pentru a le aduce în concordanță cu normele tehnico-juridice.

La punctul 24 din proiect care modifică inclusiv și art. 47 din Legea nr. 514/1995, alin. (3) lit. e) din acest articol, are o redacție ambiguă și urmează a fi revăzut.

2. La art. II de asemenea sunt mai multe obiecții, astfel, nu este clară necesitatea modificării propuse de proiect în pct. 4, la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, care spune că, se consideră vechime în muncă care oferă dreptul persoanelor de a candida la funcția de judecător activitatea persoanei pe parcursul ultimilor 5 ani în calitate de judecător și judecător-asistent al Curții Constituționale, judecător în instanțele internaționale, procuror, profesor titular de drept în instituțiile de învățământ superior acreditate, avocat, asistent judiciar sau grefier, dacă în continuare alin. (3) propus de proiect de proiect tot aici indică că aceștia pot candida la funcția de judecător doar după urmarea cursurilor de formare inițială cu o durată de 3 luni în cadrul Institutului Național al Justiției și susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire. **Spre comparație**, actualul art. 6 alin. (2) din legea menționată stabilește că, poate candida la funcția de judecător persoana care a activat cel puțin ultimii 5 ani în calitate de deputat, membru al Curții de Conturi, profesor titular de drept în instituțiile de învățământ superior acreditate, procuror, anchetator, ofițer de urmărire penală, avocat, avocat parlamentar, notar, jurisconsult, referent al judecătorului, executor judecătoresc, consultant (consilier) al instanței judecătorești sau grefier, precum și în funcțiile de specialitate juridică în aparatul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Magistraturii sau al autorităților publice, și care a promovat examenul de capacitate, în condițiile legii, în fața colegiului de calificare. Acest articol a fost modificat recent prin Legea nr.29 din 06.03.2012.

La art. 6¹ alin. (5) propus de proiect în pct. 5 pentru completarea Legii nr. 544/1995, unde se menționează "comisie specializată a ministrului sănătății" necesită a fi corectat în "comisie specializată a Ministerului Sănătății".

Pct. 7 modifică art. 9 din Legea nr. 544/1995. Alin. (3) din acesta menționează "Concursul de selectare a candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, vicepreședinte și președinte al instanței judecătorești sau a funcțiilor de judecător, vicepreședinte și președinte al instanței judecătorești care urmează să devină vacante se organizează nu mai târziu de 3 luni pînă la apariția postului vacant.". Această prevedere este echivocă deoarece, nu este clar cum poate să fie organizat concursul nu mai târziu de 3 luni pînă la apariția postului vacant, dacă postul a devenit deja vacant.

Tot aici la art. 10 alin. (2) se face trimitere la Legea privind selectarea, avansarea în carieră și evaluarea performanțelor judecătorilor, care este înregistrată în Parlament ca proiect, cu nr. 391 din 24.02.2012. Este necesar de menționat că art. 23 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 780/27.12.2001 și art. 47 alin. (7) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 prevăd că, dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ va cuprinde lista actelor

condiționate ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ.

La pct. 13 din proiect care modifică art. 19 din Legea nr. 544/1995, sintagma "Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 privind prevenirea și combaterea corupției" urmează de modificat în "Legea nr. 90-XVI din 25 aprilie 2008 cu privire la prevenirea și combaterea corupției", în ambele cazuri.

La pct. 14 care modifică art. 20 din Legea nr. 544/1995, la alin. (1), (2), (4) în scopul evitării interpretării eronate, e necesar de substituit cuvântul "și" cu sintagma "cu", în caz contrar nu va corespunde definiția expusă în acest alineat a "avansării în carieră".

Tot aici, la alin. (5) se face trimitere la art. 25 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 544/1995, însă lit. m) a fost abrogată prin Legea nr. 29 din 06.03.2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Tot aici, alin. (6), lit. a) are o redacție ambiguă și urmează a fi revăzută, deoarece proiectul menționează că, acordul judecătorului nu este necesar în cazul transferării pe un termen limitat la o instanță de același nivel, în scopul asigurării funcționalității instanței în cazul incapacității pe motive de sănătate a judecătorului de a-și exercita atribuțiile timp de 6 luni. Din această prevedere reiese că, în caz că judecătorul nu-și exercită atribuțiile timp de 6 luni, el este transferat pe un termen limitat la o instanță de același nivel.

La pct. 19 care modifică art. 22 din Legea sus numită, se propune de a introduce după cuvântul "neglijență" cuvântul "gravă", însă nu va fi clar cum se va efectua delimitarea între simpla neglijență și neglijența gravă.

Din conținutul articolelor legii modificate a fost exclusă noțiunea "degrevare", însă nu a fost exclusă din titlul capitolului VII.

3. La art. III din proiect pct. 1 expune în redacție nouă art. 2 din Legea nr. 789-XIII din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție și exclude din lista competențelor judecarea recursului în anulare, cât și judecarea în prima instanță a cazurilor atribuite în competența sa prin lege. Însă, aceste competențe sunt indicate în art. 39 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14.03.2003.

Pct. 4 propune de completat în final art. 7 alin. (3) din Legea numită, cu următoarea propoziție: "În cazul în care nu este desemnat vicepreședintele care va exercita funcțiile președintelui Curții Supreme de Justiție în absența sa, acestea sînt exercitate de către vicepreședintele cu cea mai mare vechime în muncă în Curtea Supremă de Justiție.". Aici, eventual poate apărea întrebarea cum se va proceda în cazul cînd ambii vicepreședinți au exact aceeași vechime în muncă în Curtea Supremă de Justiție.

Aceeași obiecție se referă și la pct. 8 care completează Legea sus indicată cu art. 9¹ și anume alin. (3) și (4).

Pct. 12 modifică art. 16 lit. b) din Legea nr. 789/1996, care menționează că, Plenul Curții Supreme de Justiție sesizează din oficiu sau la propunerea altor instanțe

judecătorești Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice și anume propune de modificat cuvântul ”juridice” cu sintagma ”normative”. Art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție prevede, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a **actelor juridice**, sesizate de Curtea Supremă de Justiție. Prin urmare, această prevedere necesită a fi coordonată cu prevederile Constituției.

Pct. 14 completează capitolul V cu art. 21¹, însă este necesar de menționat că, acest capitol se începe cu art. 22, iar art. 21 a fost exclus prin Legea nr.306-XVI din 25.12.2008, astfel din punct de vedere tehnico-legislativ nu poate fi introdus în acest capitol art. 21¹.

4. La art. IV greșit a fost indicat Legea nr. 947-XII în loc de ”nr. 947-XIII”.

La pct. 2 care modifică art. 4 din Legea sus numită, lit. d) este ambiguu, deoarece din textul acesteia reiese că, pentru fiecare concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante, Consiliul va aproba un regulament separat.

Pct. 5 modifică art. 7¹ din Legea indicată. La alin. (6) au fost modificate doar literele c) și d), însă proiectul expune integral alin. (6). Din punct de vedere tehnico-juridic considerăm că, trebuie să fie expuse doar prevederile modificate.

Pct. 6 completează Legea supra cu art. 7² care va reglementa verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției. Atenționăm însă că asemenea competență a Consiliului nu este prevăzută în art. 4 din Legea menționată, ce prevede competența Consiliului Superior al Magistraturii.

La pct. 9 care completează art. 12 alin. (2) din aceeași Lege, nu se indică la care literă se referă completarea.

La pct. 17 care modifică art. 25, se prevede contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii. Sugerăm să fie înlocuit cuvântul ”contestarea”, deoarece poate fi încurcat cu ”contestația”, care se reglementează de art. 22 din aceeași lege, care potrivit proiectului va prevedea examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor colegiilor din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii.

La pct. 18 care modifică art. 26, la alin. (2) după cuvintele ”se completează” este necesar de completat sintagma ”în final”.

5. La art. V greșit a fost scrisă denumirea Legii nr. 950-XIII din 19.07.96 cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în loc de ”judecătorilor” a fost scris ”judecătorului”, în loc de ”art. 1018” a fost scris ”art. 751”.

6. La art. VI din proiect, la pct. 3 care modifică art. 7 din Legea nr. 152-XVI din 08.06.2006 privind Institutul Național al Justiției litera ”a” urmează să fie radiată din sintagma ”a judecătorilor și procurorilor”.

7. La art. IX din proiect, la lit. a) greșit a fost indicat articolul III punctul 7, unde nu se reglementează constituirea completelor de judecată, probabil s-a avut în vedere art. III pct. 10.

La lit. b) greșit se face referire la pct. 23, corect ar fi pct. 24, iar în loc de pct. 11 trebuie de corectat în pct. 14.

La alin. (4) lit. b) se propune ca funcțiile de administrator al instanței judecătorești și asistent judiciar se vor introduce începând cu 01.01.2013 în cadrul tuturor judecătoriilor, pe măsura creării condițiilor necesare și în funcție de resursele financiare disponibile. Considerăm că aceasta este o normă imprecisă, ambiguă, care va fi interpretată diferit și respectiv urmează a fi reformulată.

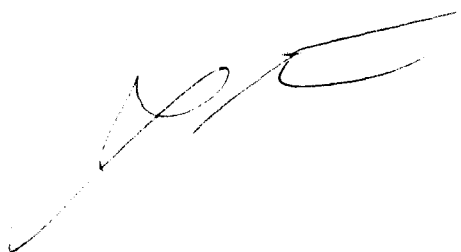
La alin. (5) lit. f) în loc de articolul VI punctul 5, probabil s-a avut în vedere art. VI pct. 6

Toate aceste Legi au suferit modificări considerabile, cele mai recente fiind operate prin Legea nr.29 din 06.03.2012, iar conform art. 41 alin. (3) din Legea nr. 780/2001, republicarea este obligatorie dacă actul legislativ a suferit modificări esențiale (a peste o treime din articole).

În Parlament se examinează proiectul de Lege privind selectarea, avansarea în carieră și evaluarea performanțelor judecătorilor, care este înregistrat în Parlament cu nr. 391 din 24.02.2012. Prin urmare aceste proiecte urmează să fie coordonate.

Sugerăm autorilor să revadă proiectul prin prisma obiecțiilor redată.

Asupra oportunității adoptării acestui proiect de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședința plenară.

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**

ex: S. Sidor
tel. 270